

ĐÁP ÁN MÔN
HÀM BIẾN PHỨC VÀ PHÉP BIẾN ĐỔI LAPLACE
 (Ngày thi: 7/6/2016)
PHẦN TRẮC NGHIỆM

Mã đề: 0001-0111-0101-2016-0705-1657

Câu hỏi	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Trả lời	B	D	A	C	B	C	A	D	B	D

Mã đề: 0010-0111-0101-2016-0705-1657

Câu hỏi	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Trả lời	B	A	D	D	B	D	A	C	B	C

Mã đề: 0011-0111-0101-2016-0705-1657

Câu hỏi	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Trả lời	C	C	B	D	A	C	B	D	A	D

Mã đề: 0100-0111-0101-2016-0705-1657

Câu hỏi	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Trả lời	D	B	A	D	C	B	C	B	D	A

BÀI LÀM PHẦN TỰ LUẬN

Câu hỏi	Nội dung	Điểm
Câu 11	Khai triển Laurent Ta có: $e^{\frac{1}{z-i}} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(\frac{1}{z-i})^n}{n!} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!(z-i)^n}$ $f(z) = (z-i)^3 e^{\frac{1}{z-i}} = (z-i)^3 \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!(z-i)^n} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!(z-i)^{n-3}}$	1 điểm
		0,25đ

$= \underbrace{(z-i)^3 + (z-i)^2 + \frac{z-i}{2} + \frac{1}{3!}}_{\text{Phần đều}} + \underbrace{\frac{1}{4!(z-i)} + \frac{1}{5!(z-i)^2} + \dots}_{\text{Phần chính}}$ <p>Vì phần chính có vô số số hạng nên $z = i$ là điểm bất thường cốt yếu.</p> <p>Tính tích phân: Vì hàm số $f(z) = (z-i)^3 e^{\frac{1}{z-i}}$ giải tích trên $\mathbb{C} \setminus \{i\}$ và đường tròn $z+2i =6$ bao quanh điểm bất thường cô lập $z=i$ nên áp dụng thặng dư ta được</p> $I = \oint_{ z+2i =6} (z-i)^3 e^{\frac{1}{z-i}} dz = 2\pi i \operatorname{Res}[(z-i)^3 e^{\frac{1}{z-i}}, i] = 2\pi i \frac{1}{4!} = \frac{\pi i}{12}$	<p>0,25đ</p> <p>0,25đ</p> <p>0,25đ</p>
<p>Câu 12 2đ</p>	
<p>Áp dụng tích chập, phương trình được viết lại</p> $y(t) = 7 + e^{-2t} - 10y(t) * \cos 3t$ <p>Đặt $Y = Y(p) = \mathcal{L}[y(t)]$ biến đổi Laplace hai vế phương trình, áp dụng tính chất tuyến tính và định lý Borel ta được</p> $Y = \frac{7}{p} + \frac{1}{p+2} - 10\mathcal{L}[y(t)] \mathcal{L}[\cos 3t]$ $\Leftrightarrow Y = Y = \frac{7}{p} + \frac{1}{p+2} - 10Y \frac{p}{p^2+9}$ <p>Giải phương trình với Y là ẩn ta được</p> $Y = \frac{(8p+14)(p^2+9)}{p(p+1)(p+2)(p+9)} \stackrel{(*)}{=} \frac{A}{p} + \frac{B}{p+1} + \frac{C}{p+2} + \frac{D}{p+9}$ <p>Biến đổi Laplace ngược hai vế ta được nghiệm</p> $y(t) = \mathcal{L}^{-1}[Y] = \mathcal{L}^{-1}\left[A\frac{1}{p} + B\frac{1}{p+1} + C\frac{1}{p+2} + D\frac{1}{p+9}\right]$ $\Leftrightarrow y(t) = A + Be^{-t} + Ce^{-2t} + De^{-9t}$ <p>$\lim_{t \rightarrow +\infty} y(t) = \lim_{t \rightarrow +\infty} (A + Be^{-t} + Ce^{-2t} + De^{-9t}) = A = 7$ (tính A bên dưới) nên sau khoảng thời gian t đủ lớn $y(t) \approx 7$.</p> <p>Tìm A, B, C, D dựa vào đẳng thức (*)</p> $\frac{(8p+14)(p^2+9)}{p(p+1)(p+2)(p+9)} \stackrel{(*)}{=} \frac{A}{p} + \frac{B}{p+1} + \frac{C}{p+2} + \frac{D}{p+9}$ $A = 7, \quad B = -\frac{15}{2}, \quad C = -\frac{13}{7}, \quad D = \frac{145}{14}$ <p>Vậy nghiệm phương trình tích phân là $y(t) = 7 - \frac{15}{2}e^{-t} - \frac{13}{7}e^{-2t} + \frac{145}{14}e^{-9t}$</p>	<p>0.5đ</p> <p>0.5đ</p> <p>0.75đ</p> <p>0.25đ</p>

Đặt $Y = Y(p) = \mathcal{L}[y(t)]$. Biến đổi Laplace hai vế phương trình, áp dụng tính chất tuyến tính và tính chất đạo hàm hàm gốc ta được:

$$p^2Y - py(0) - y'(0) + 5(pY - y(0)) + 4Y = \mathcal{L}[1 + \sin 2t]$$

0.5đ

$$\Leftrightarrow Y(p^2 + 5p + 4) = \frac{1}{p} + \frac{2}{p^2 + 4} + 1$$

0.5đ

$$\Leftrightarrow Y = \frac{p^3 + p^2 + 6p + 4}{p(p+1)(p+4)(p^2 + 4)}$$

Phân tích thành phân thức đơn giản

$$Y = \frac{p^3 + p^2 + 6p + 4}{p(p+1)(p+4)(p^2 + 4)} \stackrel{(*)}{=} \frac{A}{p} + \frac{B}{p+1} + \frac{C}{p+4} + \frac{Dp + 2E}{p^2 + 4}$$

Biến đổi Laplace ngược hai vế và áp dụng tính chất tuyến tính ta được

$$y(t) = \mathcal{L}^{-1}[Y] = \mathcal{L}^{-1}\left[A\frac{1}{p} + B\frac{1}{p+1} + C\frac{1}{p+4} + D\frac{p}{p^2 + 4} + E\frac{2}{p^2 + 4}\right]$$

$$\Leftrightarrow y(t) = A + Be^{-t} + Ce^{-4t} + D\cos 2t + E\sin 2t$$

Tìm A, B, C, D dựa vào đẳng thức:

0.5đ

$$\frac{p^3 + p^2 + 6p + 4}{p(p+1)(p+4)(p^2 + 4)} \stackrel{(*)}{=} \frac{A}{p} + \frac{B}{p+1} + \frac{C}{p+4} + \frac{Dp + 2E}{p^2 + 4}$$

$$A = \frac{0^3 + 0^2 + 6 \times 0 + 4}{(0+1)(0+4)(0^2 + 4)} = \frac{1}{4}, \quad B = \frac{(-1)^3 + (-1)^2 + 6 \times (-1) + 4}{(-1)(-1+4)((-1)^2 + 4)} = \frac{2}{15}$$

$$C = \frac{(-4)^3 + (-4)^2 + 6 \times (-4) + 4}{(-4)(-4+1)((-4)^2 + 4)} = \frac{-17}{60}$$

Từ đẳng thức (*)

$$\begin{cases} \text{Cho } p=1: & \frac{3}{20} = \frac{A}{1} + \frac{B}{1+1} + \frac{C}{1+5} + \frac{D+2E}{1^2 + 4} \\ \text{Cho } p=-2: & \frac{-3}{8} = \frac{A}{-2} + \frac{B}{-2+1} + \frac{C}{-2+4} + \frac{-2D+2E}{(-2)^2 + 4} \end{cases}$$

Thay $A = \frac{1}{4}, B = \frac{2}{15}, C = \frac{-17}{60}$ vào hệ trên rồi giải tìm D, E ta được

$$D = \frac{-1}{10}, E = 0$$

Vậy nghiệm phương trình vi phân là $y(t) = \frac{1}{4} + \frac{2}{15}e^{-t} - \frac{17}{60}e^{-4t} - \frac{1}{10}\cos 2t + 0 \times \sin 2t$

b) Vì $\lim_{t \rightarrow +\infty} (\frac{2}{15}e^{-t} - \frac{17}{60}e^{-4t}) = 0$ nên sau khoảng thời gian t đủ lớn thì nghiệm phương trình vi phân, $y(t) \approx \frac{1}{4} - \frac{1}{10} \cos 2t$. Vậy sau khoảng thời gian t đủ lớn thì nghiệm phương trình vi phân, $y(t)$, xấp xỉ dao động điều hòa theo thời gian t có biên độ dao động $\frac{1}{10}$ quanh điểm cân bằng có tọa độ $y_0 = \frac{1}{4}$.

.....

0.5đ

Cách giải tổng quát như sau: $y(t) = A + Be^{-t} + Ce^{-4t} + D \cos 2t + E \sin 2t$

Vì $\lim_{t \rightarrow +\infty} (Be^{-t} + Ce^{-4t}) = 0$ nên sau khoảng thời gian t đủ lớn thì nghiệm phương trình vi phân

$$y(t) \approx A + D \cos 2t + E \sin 2t = A + \sqrt{D^2 + E^2} \left(\frac{D}{\sqrt{D^2 + E^2}} \cos 2t + \frac{E}{\sqrt{D^2 + E^2}} \sin 2t \right)$$

Đặt $\sin \alpha = \frac{E}{\sqrt{D^2 + E^2}}, \cos \alpha = \frac{D}{\sqrt{D^2 + E^2}}$

$$y(t) \approx A + \sqrt{D^2 + E^2} (\sin \alpha \cos 2t + \cos \alpha \sin 2t) = A + \sqrt{D^2 + E^2} \sin(2t + \alpha)$$

Vậy sau khoảng thời gian t đủ lớn thì nghiệm phương trình vi phân, $y(t)$, xấp xỉ dao động điều hòa theo thời gian t có biên độ dao động $\sqrt{D^2 + E^2}$ quanh điểm cân bằng có tọa độ $y_0 = A$.

*** HẾT ***